

Yttrande

Datum
2017-08-21

Diarienummer
550-4096-2017

Miljö- och energidepartementet
m.registrator@regeringskansliet.se

Yttrande angående remiss av Naturvårdsverkets förslag till genomförande i Sverige av Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/2193 om begränsning av utsläpp till luften av vissa föroreningar från medelstora förbränningsanläggningar

(Ert dnr M2017/01069/R)

Sammanfattning

Länsstyrelsen Jämtlands län instämmer i flera av Naturvårdsverkets förslag till implementering. Det är positivt med vissa skarpare krav på begränsningsvärden än direktivet när befintliga anläggningar redan idag har jämförelsevis låga utsläppsvärden.

Vissa begränsningsvärden, särskilt angående stoft, kommer dock att innebära att flera befintliga anläggningar behöver investera i reningsutrustning till 2025 respektive 2030. Naturvårdsverkets ställningstagande att inte genomföra möjlighet till senareläggning av tillämpningen för vissa anläggningar ger en snabbare miljönytta men innebär samtidigt konsekvenser för berörda anläggningar.

När det gäller tekniska system för hanteringen finns det flera befintliga system och databaser samt pågående utvecklingsarbeten angående sådana. Arbetet behöver därför samordnas ytterligare.

Synpunkter på Naturvårdsverkets rapport 6765, "Genomförande av MCP-direktivet"

Allmänt

Naturvårdsverket föreslår flera begrepp och definitioner som underlättar förståelsen av författningsförslagen och skillnader jämfört med andra förordningar.

Sidan 13, 4. Författningsförslag

16 § Det kan vara bra med ett förtydligande om att förordningens bestämmelser gäller utöver villkor i tillståndsbeslut och förelägganden. Det kan dock även finnas andra bestämmelser som gäller parallellt.

17 § Punkt 5 bör förenklas och förtydligas, exempelvis genom att använda fotnot för långa hänvisningar. Behövs verkligen både NACE-kod och SNI-kod? Räcker det i så fall med en SNI-kod för anläggningen och i så fall med lägre antal siffror? Länsstyrelsen anser att angivande av andra koder, exempelvis verksamhetskod enligt miljöprövningsförordningen, ger större nytta för tillsynsarbetet än SNI-kod.

De sista orden, ”i en av tillsynsmyndigheten anvisad nationell e-tjänst” bör bytas ut till ”på ett av tillsynsmyndigheten anvisat sätt” för att möjliggöra andra alternativ för registrering. Det gäller särskilt tiden innan ett eventuellt nytt system är driftsatt.

- 18 § Formuleringen bör anpassas till fler sätt att uppdatera registrering. Dubbel anmälningsplikt bör dessutom undvikas.
- 20 § Enligt detta lagrum får en anläggning som omfattas av förordningen inte vara i drift om den inte är registrerad vid datum som anges i övergångsbestämmelser. Det är dock otydligt vad som menas med drift. Både vid uppbyggnad av nya anläggningar och vid befintliga anläggningar kan det förekomma provdrift, försök, intrimningar samt perioder med andra förhållanden.
- 21 § Bestämmelsen bör anpassas till möjligheten till en nationell webblösning.
- 39 § Formuleringen bör ändras från ”Mätning ska endast göras för de förorenade ämnen för vilka det finns begränsningsvärde ...” till ”Mätning krävs endast för...” Länsstyrelsen anser att det bör finnas möjlighet att utföra mätningar även av andra ämnen.
- 46 § I sista stycket hänvisas till vissa bestämmelser i förordningen om stora förbränningsanläggningar. Hänvisningen sparar plats men kan ge frågor angående definitioner i de olika förordningarna samt vilka anläggningar som omfattas. Länsstyrelsen anser att kraven på automatiska mätsystem och validering istället skrivs ut i den nya förordningen för medelstora förbränningsanläggningar.

Sidan 35, 6.3 Avgränsning mot Ekodesigndirektivets krav för fastbränslepannor

Enligt sista stycket överväger Naturvårdsverket att ta fram en vägledning med indikativa, det vill säga vägledande och ej bindande, gränsvärden för de anläggningar som nu hamnar utanför direktiven. Länsstyrelsen anser att det vore mycket positivt med en sådan vägledning. Dessa mindre anläggningar kan ha en stor betydelse för luftkvaliteten och därmed påverkan på människors hälsa och miljön. En vägledning skulle kunna lyfta detta behov av reglering och säkerställa en mer likartad hantering inom landet av dessa anläggningar.

Sidan 39, 6.8 Undantag för tekniska processer

Undantagen angående anläggningar där de gasformiga förbränningsprodukterna används för direkt uppvärmning, torkning eller annan behandling av föremål/material bör konkretiseras ytterligare.

Sid 55, 8.1 Underrättelse och registrering

Länsstyrelsen instämmer i Naturvårdsverkets kommentar om att register (över berörda anläggningar) behöver samordnas med övriga pågående insatser om tillgängliggörande av miljöinformation. Länsstyrelsen vill dock påpeka att det finns flera befintliga system/databaser och pågående utvecklingsarbeten angående sådana. Arbetet behöver samordnas ytterligare.

Länsstyrelsen anser också att den föreslagna registreringsprocessen är något omständlig. De föreslagna registreringsrutinerna ställer höga krav på verksamhetsutövare, tillsynsmyndighet samt lämpliga informationssystem. Tillsynsmyndigheten ska enligt rapporten kontrollera att underrättelser kommer in från berörda anläggningar och kompletteras för att hinna vara fullständiga i tid för beslut innan registreringsplikten infaller. Länsstyrelsen anser att registreringen bör förenklas för verksamhetsutövare och att det bör räcka med bekräftelse/meddelande från tillsynsmyndigheten. Ett sätt som är mer integrerat med dagens regler angående anmälan, tillstånd och rapportering vore önskvärt. En del underrättelser och svarsmeddelanden/bekräftelser skulle exempelvis kunna ske samtidigt med miljörapporter eller anmälningsärenden.

Enligt Naturvårdsverkets förslag får oregistrerade anläggningar inte drivas vidare efter ett visst datum. Länsstyrelsen anser att det inte tydligt vilka aktiviteter vid anläggningen som får utföras om den inte är registrerad. Även rimligheten kan ifrågasättas när ”förbudet” både omfattar anläggningar som är okända för tillsynsmyndigheten och anläggningar som har tillstånd eller tillsynsbeslut med villkor. Enligt direktivet ska medlemsstaterna vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa att ingen anläggning är i drift om den inte registrerats. Överträdelser av förordningens bestämmelser är dock straffsanktionerade och det finns möjlighet för tillsynsmyndighet att vid behov besluta om förbud enligt miljöbalken.

Sidan 64-65, 9.2 Tabeller med begränsningsvärden

Naturvårdsverket föreslår skärpningar av begränsningsvärden för NO_x och SO₂ vid förbränning av vissa bränslen vid befintliga anläggningar. Enligt den kartläggning som utförts inför rapporten klarar samtliga anläggningar begränsningsvärdet för kväveoxider med god marginal. Naturvårdsverket bedömer att anläggningarna även ska klara föreslagna nivåer utan att behöva installera reningsteknik.

När det gäller svaveldioxid har den skärpta nivån för fasta bränslen valts med tanke på att viss förbränning av torv kan förekomma tillsammans med träbränsle. Länsstyrelsen noterar att den valda nivån överensstämmer med det värde som yrkats för en anläggning under uppbyggnad och som ska baseras på förbränning av torv.

Vissa anläggningar som använder tung eldningsolja kan dock få problem med den föreslagna nivån för flytande bränslen. Det gäller dessutom anläggningar som berörs av Naturvårdsverkets ställningstagande att inte genomföra senareläggning av tillämpning.

Sidan 70, 9.5 Möjliga undantag

Enligt direktivet får medlemsländerna senarelägga tillämpning av begränsningsvärden för vissa anläggningar med en installerad tillförd effekt på över 5 MW. Naturvårdsverket väljer dock att inte införa den möjligheten.

Länsstyrelsen konstaterar att ytterligare fem år för investering och installation av reningsutrustning skulle kunna betyda mycket för vissa företag och kommuner. Även många mindre anläggningar, 1-5 MW, skulle välkomna en möjlighet att få några ytterligare år på sig att klara förordningens begränsningsvärden. Det skulle i så fall innebära en senareläggning till 2035.

Sidan 80, 10. Övervakning, dokumentation och tillsyn

Länsstyrelsen instämmer i förslaget att inkludera kraven på verksamhetsutövarens övervakning och dokumentation direkt i förordningen.

Enligt de föreslagna kraven på dokumentation (50-53 §§) ska verksamhetsutövaren systematiskt dokumentera och behandla mätresultat som tas fram för utsläppsövervakningen. Länsstyrelsen anser att mätdata bör vara tillgängligt på lämpligt sätt för att kunna användas vid bland annat miljömålsuppföljning.

Sidan 116, 14.7 Konsekvenser för tillsynsmyndigheter

Naturvårdsverket bedömer att behovet av en mer specifik vägledning kommer att vara begränsad eftersom bara några få anläggningar kommer att behöva registrera sig före år 2023. Länsstyrelsen anser dock att behovet är stort med anledning av de anläggningar som planeras. Det behövs åtminstone en kortare och löpande uppdaterad vägledning på webbsida med avseende på de nya reglerna och hur registrering ska utföras innan lämpliga datorlösningar tagits fram.

Naturvårdsverket föreslår att de utvecklar och tillhandahåller digitala lösningar för informationsförsörjning, databas, tekniska plattformar mm men anser att det är tillsynsmyndigheterna som ska ansvara för integrering av verksamhetsstödssystem med nationell databas, etablerande av INSPIRE-tjänster och information på sina webbplatser. Länsstyrelsen anser att detta skulle medföra ett stort behov av samordning samt viss oklarhet kring ansvarsfrågorna.

Oavsett vem som ska utveckla den tekniska lösningen behövs ett nära samarbete mellan olika myndigheter samt kunskap om vad som fungerar för både tillsynsmyndigheter och verksamhetsutövare.

Beslut i detta ärende har fattats av landshövding Jöran Hägglund efter föredragning av miljöskyddshandläggare Karin Olsson Westbye. I den slutliga handläggningen deltog även länsråd Susanna Löfgren, biträdande länsråd Bengt-Åke Strömquist och enhetschef Djur- och miljöenheten Marina Wallén Mattsson.

Jöran Hägglund
Landshövding

Karin Olsson Westbye
Miljöskyddshandläggare

Detta beslut har signerats elektroniskt och saknar därför underskrifter.